

Epidemiologia de les malalties infeccioses

Codi: 101011
Crèdits: 3

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500502 Microbiologia	OB	3	2

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Marina Luquín Fernández
Correu electrònic: Marina.Luquin@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)
Grup íntegre en anglès: No
Grup íntegre en català: Sí
Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Maria Pilar Cortés Garmendia

Prerequisits

Tot i que no hi ha cap prerequisit oficial, s'aconsella als estudiants revisar els conceptes que es refereixen al món microbià, estudiats prèviament.

Objectius

En aquesta assignatura es pretén que l'alumne:

- Conegui els conceptes en les que es basen els estudis epidemiològics de les malalties infeccioses en humans.
- Conegui les tècniques microbiològiques aplicables als estudis epidemiològics.
- Conegui quina és la situació de les malalties infeccioses que més preocupen a nivell global.
- Comprenqui les mesures que tenim a l'abast per prevenir la transmissió de les malalties infeccioses.
- Conegui els sistemes de vigilància epidemiològica.
- Sàpiga extreure e interpretar correctament la informació referent a l'epidemiologia de les malalties infeccioses en humans a partir de les fonts especialitzades.

Competències

- Caracteritzar els agents causals de malalties microbianes en l'home, en els animals i les plantes per diagnosticar-les i controlar-les, fer estudis epidemiològics i conèixer la problemàtica actual i les estratègies de lluita contra aquestes malalties.

- Obtenir, seleccionar i gestionar la informació.
- Saber treballar individualment, en grup, en equips de caràcter multidisciplinari i en un context internacional.
- Utilitzar bibliografia o eines d'Internet, específiques de microbiologia i d'altres ciències afins, tant en llengua anglesa com en la llengua pròpia.

Resultats d'aprenentatge

1. Comprendre les bases sobre les quals es fonamenten l'epidemiologia, el tractament i la prevenció de les malalties infeccioses.
2. Conèixer la utilitat de les tècniques moleculars en el diagnòstic de les malalties infeccioses i en els estudis epidemiològics.
3. Identificar i descriure els microorganismes utilitzats per al bioterrorisme.
4. Obtenir, seleccionar i gestionar la informació.
5. Saber treballar individualment, en grup, en equips de caràcter multidisciplinari i en un context internacional.
6. Utilitzar bibliografia o eines d'Internet, específiques de microbiologia i d'altres ciències afins, tant en llengua anglesa com en la llengua pròpia.

Continguts

*CONTINGUT DE LES CLASSES TEÒRIQUES

Tema 1. Introducció a l'epidemiologia de les malalties infeccioses. Objectius de l'epidemiologia. Conceptes bàsics en epidemiologia de les malalties infeccioses. Conceptes bàsics en epidemiologia microbiana. Investigació clínica de brots i epidèmies. Sistemes de vigilància epidemiològica. Mesures de freqüència i d'associació.

Tema 2. Epidemiologia molecular.

Concepte de clonalitat. Marcadors epidemiològics fenotípics. Marcadors epidemiològics genotípics. Criteris per l'avaluació dels marcadors moleculars.

Tema 3. Situació epidemiològica global de les malalties infeccioses.

Malalties infeccioses importants a nivell global, situació actual i nous reptes. Malalties de declaració obligatòria. Malalties emergents.

Tema 4. Bioterrorisme microbià.

Introducció. Característiques dels agents biològics utilitzats com armes. Classificació. Agents de la categoria A: *Bacillus anthracis*, *Yersinia pestis*, el virus de la verola, *Francisella tularensis*, els virus de les febres hemorràgiques i la toxina botulínica. Agents de les categories B i C. Paper del laboratori de microbiologia. Mesures preventives.

Tema 5. Immunització.

Bases immunològiques de la vacunació. Vacunes i adjuvants. Malalties prevenibles per vacunació. Vacunes actuals i futures.

*Llevat que les restriccions imposades per les autoritats sanitàries obliguin a una prioritització o reducció d'aquests continguts.

*CONTINGUT DEL SEMINARIS

Seminaris. L'assistència a tots els seminaris és obligatòria. En els seminaris els alumnes elaboraran un informe epidemiològic i faran una exposició oral.

*Llevat que les restriccions imposades per les autoritats sanitàries obliguin a una prioritació o reducció d'aquests continguts.

Metodologia

Classes teòriques. L'estudiant ha d'adquirir els coneixements científico-tècnics propis d'aquesta assignatura assistint a aquestes classes i complementant-les amb l'estudi personal dels temes explicats. La impartició de cada tema es basarà en una exposició teòrica i en una breu discussió del mateix.

Seminaris. L'assistència a tots els seminaris és obligatòria. En els seminaris els alumnes elaboraran informació sobre temes d'actualitat en malalties infeccioses i faran una exposició oral.

Tutories. Els alumnes podran realitzar tutories individuals amb el professor de l'assignatura, sempre que ho necessitin, demanant cita prèvia.

*La metodologia docent proposada pot experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	15	0,6	1, 2, 3, 4, 6
Seminaris	8	0,32	4, 5, 6
Tipus: Supervisades			
Tutories individuals	3	0,12	
Tipus: Autònomes			
Autoaprenentatge	8	0,32	4, 5, 6
Estudi	20	0,8	4, 5, 6
Preparació de seminaris	19	0,76	4, 5, 6

Avaluació

Classes teòriques. L'avaluació dels continguts teòrics de l'assignatura, corresponents als coneixements adquirits en les classes teòriques, es durà a terme mitjançant la realització d'una prova escrita que representarà el 50% de la nota global. Per superar aquesta part de l'assignatura la nota obtinguda a la prova escrita tindrà que ser igual o superior a 5 punts.

Seminaris. Realització i exposició d'un informe sobre una determinada malaltia infecciosa. Els alumnes confeccionaran un informe sobre una determinada malaltia infecciosa (20% de la nota global). Faran una exposició pública del esmentat informe (20% de la nota global).

Assistència als seminaris i participació activa. L'assistència als seminaris i la participació activa representarà un 10% de la nota global. Els alumnes hauran de respondre a una sèrie de preguntes sobre l'informe elaborat en cada seminari.

Per superar la part de seminaris s'ha d'obtenir una nota igual o superior a 5 punts.

*L'avaluació proposada pot experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Per superar l'assignatura s'ha d'obtenir una qualificació mínima de 5 punts en l'avaluació dels continguts teòrics i una qualificació mínima de 5 punt en la part de seminaris. Els alumnes que no aconseguixin la qualificació mínima de la part teòrica podran fer un examen de recuperació que inclourà tota la part teòrica, que consistirà en un examen escrit i que tindrà una qualificació màxima de 5 punts. Els alumnes que no aconseguixin la qualificació mínima de 5 punts de la part de seminaris podran fer una recuperació que consistirà en la realització i exposició oral d'un informe epidemiològic més un examen escrit sobre tots els seminaris realitzats pels seus companys. Aquesta recuperació tindrà una qualificació màxima de 5 punts.

Per participar a la recuperació, l'alumnat ha d'haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de dues terceres parts de la qualificació total de l'assignatura o mòdul. Per tant, l'alumnat obtindrà la qualificació de "No Avaluable" quan les activitats d'avaluació realitzades tinguin una ponderació inferior al 67% en la qualificació final.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assistència als seminaris i participació activa	10%	0	0	1
Classes teòriques	50%	2	0,08	1, 2, 3, 4, 5, 6
Realització i exposició d'un informe epidemiològic	40%	0	0	4, 5, 6

Bibliografia

Llibres digitals

- Epidemiología Clínica. Investigación Clínica Aplicada. Alvaro J. Ruiz Morales. Ed. Médica Panamericana 2015.

Llibres paper

- Epidemiología. Diseño y análisis de estudios. Mauricio Hernández Ávila. Ed. Médica Panamericana 2007

Webs

<http://www.seimc.org>

Sociedad Española de Enfermedades Infecciosas y Microbiología Clínica. Documentos Científicos.

<http://www.ecdc.europa.eu>

European Center for Diseases Prevention and Control

<http://www.cdc.gov/>

Centers for Disease Control and Prevention, USA

<http://www.who.int/en/>

Organització Mundial de la Salut

<http://www.isciii.es/>

Instituto de Salud Carlos III Centro Nacional de Epidemiología

<http://www.gencat.cat>

Generalitat de CatalunyaSalut

<http://www.aspb.cat/>

Agència de Salut Pública de Barcelona

Programari

cap